

Hlásiče (detektory) požárů

Každý z nás si jistě již položil otázku, zda je mé zdraví a můj majetek dostatečně zajištěn proti všem nehodám, které se mohou stát. Pro každého z nás je samozřejmostí mít na vstupních dveřích do domu či bytu zámek nebo celé systémy zámků. Někteří jdou i dál používají elektrický zabezpečovací systém nebo si pořídí hlídacího psa. Je to přirozené, protože nikdo nechce po návratu z práce či dovolené zjistit, že mu byt navštívili nezanívaní návštěvníci a odnesli vše, co jim do ruky přišlo. Ale co když bude takovým nevítaným návštěvníkem oheň? Opravdu jsme udělali vše, co bylo v našich silách, abychom ochránili sebe a své blízké?

Vysoký počet požárů v objektech pro bydlení obecně souvisí i s tím, že se lidé cítí doma v bezpečí a podceňují drobné nehody, byť i ty mohou vést ke vzniku požáru. I nevhodně odložená cigareta nebo svíčka ponechaná na okamžik bez dozoru dokáže proměnit byt v hořící past naplněnou toxickými zplodinami hoření. Navíc české domácnosti jsou v dnešní době doslova přeplněny vybavením z materiálů, které se snadno vznítí a rychle hoří (např. čalouněný nábytek, matrace, bytové textilie). Funkční hasicí přístroj by se tedy pro nás měl stát samozřejmostí stejně jako zámek na vstupních dveřích. Účinnost hasicího přístroje je nejvyšší v počáteční fázi požáru, tj. v době, kdy se požár teprve rozhořívá, kdy ještě není zasažena celá místnost a jeho uhašení je nejméně náročné. Z tohoto důvodu je včasné zjištění požáru jedním z nejdůležitějších předpokladů pro účinnou evakuaci osob, zvládat a majetku z prostoru ohroženého požárem a také pro účinný protipožární zásah.

Lidské smysly dokáží velice rychle rozpoznat rozvíjející se požár. Může se však stát, že k požáru dojde v době, kdy jsme mimo domov nebo uprostřed noci, když spíme. Navíc se s přibývajícím věkem citlivost lidských smyslů zhoršuje. Tyto okolnosti přispívají k pozdějšímu zjištění požáru a prodlužují dobu evakuace z ohrožených prostor.

Z důvodu včasného zjištění požáru a následné evakuace osob z požárem ohrožených prostor doporučuje Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje instalovat v bytových prostorách autonomní požární hlásiče. Toto zařízení dokáže zjistit požár již v jeho počáteční fázi. Moderní požární hlásiče obsahují v „krabičce“ o průměru cca 12 cm kromě samotného detektoru požáru i optickou a hlavně akustickou signalizaci, která vás v případě požáru spolehlivě vzbudí popř. při vaší nepřítomnosti upozorní sousedy, že u vás něco není v pořádku. Tím získáte dostatečný časový prostor k uhašení počínajícího požáru, popř. k včasnému opuštění ohroženého prostoru a přivolání jednotky hasičského záchranného sboru.

Existuje celá řada detektorů požáru pracujících na různých principech. Podle toho, na kterou fyzikální veličinu hlásiče reagují, je dělíme na teplotní, kouřové, vyzařování plamene a speciální. U autonomních detektorů se setkáváme zpravidla s detektory kouřovými, teplotními nebo kombinovanými, které indikují současně oba průvodní jevy požáru.

V bytových prostorách se vyskytuje řada materiálů schopných vyvinout při požáru množství toxického kouře. Z tohoto důvodu se instalace kouřových detektorů jeví jako optimální. Hlásič je schopen detekovat kouř vznikající při požáru a již v počáteční fázi požáru nás varovat akustickým a vizuálním signálem. Pokud by vám pouze akustický či optický varovný signál nevyhovoval, pak samozřejmě existují také hlásiče požáru, které dokáží automaticky vyslat nahranou mluvenou zprávu na různá telefonní čísla jak do klasické, tak mobilní telefonní sítě, popř. vyslat SMS zprávu.

Umístění hlásičů požáru se doporučuje především do všech prostor s nebezpečím vzniku požáru. Zvláště se doporučuje montáž v místnostech, kde se spí, v obývacích místnostech, kancelářích, chodbách, halách, komorách, dřevěných stavbách, tam, kde se pohybují kuřáci a kde jsou užívána topidla všech druhů. Je důležité dbát na to, aby byl pro střežený prostor zvolen vhodný typ detektoru, zajistit tak jeho správnou funkci a tím minimalizovat plané poplachy např. kouřový detektor není vhodné umisťovat do prašných prostor.

Vzhledem k tomu, že detektor požáru je napájen pomocí tužkových baterií (výrobce udává životnost baterií minimálně 1 rok a hlásič nás na vybité baterie sám upozorní akustickým signálem), je jeho obsluha a údržba velice jednoduchá. Prakticky spočívá pouze ve výměně vybitých baterií, čištění nasávacích otvorů pro kouř a provádění kontroly funkce hlásiče pomocí testovacího tlačítka. Vzhledem k malým rozměrům hlásičů je jejich montáž nenáročná, instalují se nejčastěji uprostřed hlídané místnosti pod stropem pomocí jednoho max. dvou vrtů. Jejich nenápadný vzhled nepůsobí v místnosti nijak rušivě.

Cena autonomního hlásiče požáru pro domácí použití se pohybuje u oficiálních prodejců podle typu hlásiče v rozmezí 200 až 1500 Kč. Uvážíme-li kolik životů a materiálních hodnot lze uchránit včasným zjištěním požáru, jedná se určitě o výhodnou investici. I proto by se měl stát autonomní hlásič požáru a funkční hasicí přístroj podobně samozřejmým vybavením bytu jako televize nebo lednička.